

ข่าวเด่นประจำเดือนจากเบอร์ลิน

(Hot Issues from Berlin)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน

28 พฤษภาคม 2569

พื้นที่ที่ทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจของเยอรมนีกำลังพังทลายลง

อนาคตของระบบเศรษฐกิจของเยอรมันเริ่มมีความไม่แน่นอนมากขึ้น ตัวเลขปัจจุบันบางส่วนแสดงให้เห็นสิ่งนี้ชัดเจนยิ่งขึ้น ได้แก่ (1) ตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจแทบจะแตะๆ อยู่เหนือเลขศูนย์ (2) ศักยภาพในการเติบโตของระบบเศรษฐกิจยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง (3) อัตราการว่างงานกลับมาสูงขึ้นอีกครั้ง และ (4) ค่าสั่งซื้อสินค้าของหลายบริษัทต่ำลงเรื่อยๆ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว เยอรมนีจะสามารถรักษาความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจในระยะยาวไว้ได้หรือไม่ ทั้งยังมีตัวเลขใหม่ๆ ที่แสดงให้เห็นว่า สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนั้นไม่เพียงตกอยู่ในอันตรายจากการถูกทิ้งไว้ข้างหลังทางเศรษฐกิจเท่านั้น กระบวนการเสื่อมถอยทางเศรษฐกิจได้เริ่มต้นแล้ว สารตั้งต้นทางเศรษฐกิจกำลังทยอยสูญหายไปจากหลายๆ ภูมิภาคในเยอรมนี โดยสามารถเห็นได้จาก “สัดส่วนการลงทุนสุทธิ (net investment ratio)” ซึ่งครอบคลุมถึงการลงทุนคงที่ เช่น ค่าใช้จ่ายระยะยาวของบริษัทเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่จับต้องได้ (เช่น เครื่องจักร อาคาร ยานพาหนะ) ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์เหล่านี้จะถูกหักออกจากเงินลงทุนขั้นต้น โดยรวมแล้วสัดส่วนการลงทุนสุทธิ แสดงให้เห็นว่า ในปี 2024 และ 2025 ค่าเสื่อมราคา (depreciation) สูงกว่าการลงทุน นี่เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่การรวมประเทศเยอรมนี (ปี 1989) สินทรัพย์ถาวรทางเศรษฐกิจลดลง ในช่วงทศวรรษ 1990 “อัตราการลงทุนสุทธิ” ยังคงอยู่ที่เฉลี่ย 7.3% ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับแรงสนับสนุนจากการรวมประเทศด้วย แต่แม้กระทั่งในช่วงปี 2000 และ 2010 อัตราก็ยังคงอยู่ที่ประมาณ 3% ในปี 2025 ลดลงเหลือ -0.2%

นาย Cem Ince สมาชิกพรรค Die Linke และทีมของเขาได้ร้องขอข้อมูลอย่างเป็นทางการจากรัฐบาล โดยพวกเขาพร้อมกันประเมินข้อมูลดังกล่าวเพื่อมอบให้กับหนังสือพิมพ์ Handelsblatt เท่านั้น นาย Ince กล่าวว่า “โครงสร้างพื้นฐานของเยอรมนีกำลังทรุดโทรมลงอย่างหนัก และการลดระดับอุตสาหกรรมกำลังเป็นอันตรายกับทุกภูมิภาคของประเทศ” ในช่วงเวลาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทางเศรษฐกิจและระบบนิเวศของประเทศอย่างเช่นปัจจุบัน การขาดการลงทุนถือเป็น “อันตรายอย่างยิ่ง” โดยข้อมูลดังกล่าวยังเผยให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจนในแต่ละภูมิภาค: ในบางรัฐความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจไม่ได้ลดลงเพียงแค่ช่วง 2 ปีที่ผ่านมาเท่านั้น แต่ลดลงมานานกว่านั้นอีก ทั้งนี้ ข้อมูลเมื่อแยกตามรัฐ (ข้อมูลปัจจุบันมีถึงปี 2023) รัฐ Thüringen มีอัตราการลงทุนสุทธิที่ติดลบมากที่สุด หรืออยู่ที่ -3.8% ตามมาด้วยรัฐ Sachsen-Anhalt และ Bremen ซึ่งต่ำกว่า -3% เล็กน้อย นอกจากนี้ ตัวเลขอัตราการลงทุนสุทธิติดลบ ยังพบในรัฐ Saarland, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen, Nordrhein-Westfalen และ Rheinland-Pfalz อีกด้วย โดยรัฐ Saarland มีอัตราการลงทุนสุทธิติดลบเป็นระยะเวลายาวนานที่สุด

การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่อ่อนแอเช่นนี้มาจากหลายสาเหตุ โดยสาเหตุเหล่านี้แตกต่างจากปัญหา ระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ตัวอย่างเช่น การขาดการลงทุนจากภาครัฐเพียงอย่างเดียวไม่สามารถ กล่าวได้ว่า เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้การพัฒนาทางเศรษฐกิจอ่อนแอ แม้ว่าตัวเลขจะสะท้อนให้เห็นถึงการใช้จ่ายของภาครัฐที่ไม่เพียงพอ แต่ปัจจัยหลักของการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่อ่อนแอ ก็คือ การจัดสรรทรัพยากร ที่ลดลงของภาคเอกชนในทุกอุตสาหกรรม รัฐ Saarland น่าจะเป็นรัฐที่มีสถานการณ์เปราะบางเป็นพิเศษ เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมกำลังประสบปัญหา เช่น อุตสาหกรรมเหล็กที่เคยเฟื่องฟูในรัฐ Saarland (รัฐที่ เล็กที่สุดของเยอรมนี) แต่ในปัจจุบันกำลังเผชิญกับความยากลำบากมากขึ้นเรื่อยๆ ภาคอุตสาหกรรมที่ อ่อนแอลง ส่งผลให้กำลังการผลิตในเยอรมนีลดลงอย่างต่อเนื่อง น่าจะเป็นส่วนหนึ่งของคำอธิบายสำหรับรัฐ Nordrhein-Westfalen ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม คำอธิบายดังกล่าวมีข้อจำกัดเมื่อพิจารณาถึงรัฐอื่นๆ ที่ กำลังประสบปัญหา อย่างเช่น รัฐ Thüringen หรือ Sachsen-Anhalt ซึ่งมีฐานอุตสาหกรรมที่อ่อนแอกว่า ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง) รัฐทางภาคตะวันออกของเยอรมนีกำลังประสบกับความตกต่ำ ทางเศรษฐกิจอย่างหนัก แม้ว่าเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะซ้ำแล้วซ้ำอีกว่า เยอรมนีฝั่ง ตะวันออกอาจมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อ พลังงานหมุนเวียน แต่ความสามารถทางการแข่งขันที่ลดลงของเศรษฐกิจเยอรมนี เห็นได้ชัดเจนเป็นพิเศษ ในภาคตะวันออกของเยอรมนี โดยบริษัทต่างๆ ได้ปรับขึ้นซ้ำๆ เกี่ยวกับระบบราชการที่มีความยุ่งยาก อัตรา ภาษีที่สูง และการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนในเยอรมนี ขณะที่รัฐอื่นๆ อย่างเช่น เบอร์ลิน ทำได้ดีกว่า โดยในปี 2023 เบอร์ลินมีอัตราการลงทุนสุทธิที่ 3.9% Bayern อยู่ที่ 3% และ Brandenburg อยู่ที่ 2.4% ดังนั้น จึงไม่สามารถชี้ชัดลงไปว่าสภาพเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ล้วนเกิดขึ้นกับ พื้นที่เยอรมนีฝั่งตะวันออก (เนื่องจากยังมีตัวอย่างที่ดีให้เห็น อย่างเช่น รัฐ Brandenburg หรือในส่วนของ ภูมิภาคที่มีสัดส่วนอุตสาหกรรมสูง อย่างเช่น รัฐ Bayern ซึ่งทั้งสองรัฐที่กล่าวถึงยังเป็นพื้นที่ที่มีการลงทุนสูง) อย่างไรก็ตาม มีรูปแบบหนึ่งที่ดูเหมือนจะแสดงความชัดเจนให้เห็น นั่นก็คือ อัตราการลงทุนสุทธิลดลงอย่าง มีนัยสำคัญในทุกส่วนของเยอรมนี แม้แต่ในที่มีมีการลงทุนสูง พื้นที่ดังกล่าวก็ยังคงมีการเสื่อมราคาสูงขึ้น เช่นกัน และแนวโน้มนี้ได้ขยายตัวขึ้นอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

(แหล่งที่มา : หนังสือพิมพ์ Handelsblatt เดือนพฤษภาคม 2569)